

Raadsvergadering : 23 juni 2016
Naam opsteller : Dimitri Druiven
Informatie op te vragen bij : Dimitri Druiven tst. 269
Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu
Zaaknummer : BB16.00207
Registratienummer : RAAD160027

Onderwerp: Jaarstukken 2015 en ontwerpbegroting 2017 Gr Cocensus

Aan de raad,

Beslispunt:	– De raad besluit: – kennis te nemen van de jaarstukken 2015 en ontwerpbegroting 2017 van de GR Cocensus; – geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting van de GR Cocensus; – middels bijgevoegde brief het dagelijks bestuur van de GR Cocensus hier over te informeren.
--------------------	--

1. Waar gaat dit voorstel over?

Op 16 maart 2016 zijn de jaarstukken 2015 ontvangen van de gemeenschappelijke regeling Cocensus zoals deze op 9 maart 2016 zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Op 24 maart 2016 is de ontwerpbegroting 2017 en het meerjarenperspectief 2017-2021 ontvangen.

Ingevolge artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijzen naar voren brengen over de ontwerpbegroting bij het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling. Deze zienswijzen worden betrokken bij de behandeling van de ontwerpbegroting die aan het Algemeen Bestuur (AB) ter vaststelling worden aangeboden.

Besluitvorming over de begroting 2017 vindt plaats in de vergadering van het AB van 29 juni 2016. Uiterlijk 24 juni 2016 moet een zienswijze op de ontwerpbegroting 2015 bij het DB van Cocensus zijn ingediend.

In voorliggend voorstel wordt op zowel de jaarstukken 2015 als de ontwerpbegroting 2017 ingegaan.

Jaarstukken 2015

a. Jaarverslag

De jaarstukken van Cocensus bestaan uit een jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag is naast de beschrijving van de bedrijfsvoering een paragraaf gewijd aan de uitvoering belastingen. Deze financiële verantwoording van opbrengsten en debiteurensaldi heffingen is voorzien van een controleverklaring van de accountant. De accountant heeft geoordeeld dat de opbrengsten en debiteurensaldi van de heffingen in de verantwoording van de gemeente Bergen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig zijn weergegeven. De opbrengsten en debiteurensaldi zijn tevens in overeenstemming met de eisen van de dienstverleningsovereenkomst en de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de gemeentelijke belastingverordeningen.

b. Jaarrekening

De jaarrekening is voorzien van een controleverklaring van de accountant en ook het rapport van bevindingen van de accountant is toegevoegd. De accountant heeft geoordeeld dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015. Dit alles in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het vaststellen van de jaarstukken is een zelfstandige bevoegdheid van het AB. Uit het jaarverslag blijkt dat de exploitatie van Cocensus over 2015 met een positief resultaat van € 119.000,- is afgesloten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door verlaging van personeelslasten. Als gevolg van een herclassificering van de activa is het eigen vermogen per 1 januari 2015 toegenomen met € 399.000,-. Per saldo zou dit zorgen voor een eigen vermogen (weerstandvermogen) van € 518.000,-

Cocensus heeft in beginsel geen eigen weerstandvermogen. De deelnemende gemeenten staan garant en vormen een achtervang functie bij tegenvallers. Eventuele positieve resultaten mogen, conform de afspraak met alle deelnemende gemeenten, worden gebruikt om een weerstandvermogen op te bouwen met een maximum van € 250.000,-.

Omdat het eigen vermogen nu boven het toegestane maximum zou uitkomen heeft het AB van Cocensus besloten de in 2015 betaalde aanvullende bijdragen aan alle in 2014 deelnemende gemeenten terug te betalen. Daarbij is besloten het positieve resultaat voor 2015 naar rato aan de deelnemende gemeenten uit te keren. Voor Bergen bedragen de terugbetaling en uitkering respectievelijk € 4.049,- en € 6.929,- (totaal € 10.978,-).

Na terugbetaling aan alle deelnemers resteert een eigen vermogen van € 315.000,-. Het AB van Cocensus heeft besloten hiervan € 144.000,- te verwerken in de eerstvolgende begrotingswijziging 2016 om het effect van het in 2016 afgesloten CAO-akkoord op te vangen. In de begroting 2017 is hier reeds rekening mee gehouden.

Na verwerking van genoemde terugbetalingen en begrotingswijziging resteert een eigen vermogen van € 171.000,-. Het AB van Cocensus heeft vastgesteld dat dit bedrag past binnen de afspraken van het toegestane eigen vermogen en besloten dit bedrag binnen de GR te laten als weerstandvermogen voor het opvangen van eventuele autonome tegenvallers.

Ingevolge een door uw raad aangenomen motie heeft ons college bij brief van 21 september 2015 het AB van Cocensus verzocht in de gemeenschappelijke regeling een bepaling op te nemen die het mogelijk maakt dat de raden van de deelnemende gemeenten een zienswijze over de jaarrekening kunnen indienen. Dit voordat deze definitief door het algemeen bestuur wordt vastgesteld en naar Gedeputeerde Staten wordt gezonden.

Het AB van Cocensus heeft geen aanleiding gezien een dergelijke bepaling in de regeling op te nemen. Dit neemt niet weg dat eventuele opmerkingen van uw raad alsnog kenbaar kunnen worden gemaakt. Het AB van Cocensus heeft besloten om in 2016 de jaarrekening 2015 en ontwerpbegroting 2017 gelijktijdig vast stellen en aan de deelnemende gemeenten aan te bieden. Dit maakt het in praktische zin mogelijk een eventuele zienswijze op de jaarrekening te combineren met, en te betrekken bij, een zienswijze over de ontwerpbegroting van Cocensus.

De gepresenteerde jaarstukken en bijbehorende verklaringen van de accountant geven geen aanleiding om een zienswijze af te geven.

Begroting 2016

a. Inhoudelijke beoordeling

Het bestuur van de GR Cocensus biedt voor 2017 een sluitende ontwerpbegroting aan.

Bij het toetreden tot de reeds bestaande GR is een jaarlijkse taakstelling van 2% besparing in de gemeentelijke bijdragen tot en met 2018 afgesproken. Exclusief stijging van loonkosten en materiële kosten. De besparing van 2% wordt in hoofdzaak gerealiseerd door de uitbreiding van de GR Cocensus in de regio Alkmaar per 2014 en de toetreding van Den Helder per 2015.

Onder de deelnemende gemeenten van Cocensus wordt een diversiteit aan richtlijnen gehanteerd. Om deze reden heeft het AB van Cocensus een eigen begrotingsrichtlijn 2017 opgesteld. De richtlijn is zoveel mogelijk gebaseerd op gegevens van het Centraal Planbureau (CPB). In deze richtlijn wordt voor de kostenstijging uitgegaan van een gewogen gemiddelde van 1,64%. Dit gemiddelde is opgebouwd uit een verwachte loonkostenstijging van 1,6% en een materiële kostenstijging (inflatie) van 1,2%. Het percentage van 1,64% is lager dan het door ons college in samenwerking met de regio vastgestelde percentage van 1,9% kostenstijging welke door gemeenschappelijke regelingen mogen worden gehanteerd.

Per saldo resulteert dit in een kostenbesparing van 0,36%. In de voorgaande begroting werd uitgegaan van 0,8%. Dit zorgt er voor dat de bijdrage van Bergen voor 2017 € 3.000,- hoger wordt dan opgenomen in de programmabegroting 2016-2020.

In 2015 heeft uw raad een zienswijze ingediend ten aanzien van de ontwerpbegroting 2016. Hierbij is verzocht tot opname van:

- een overzicht van het totale risicobedrag met een verdeling naar de deelnemende gemeenten;
- het EMU-saldo (voor vergelijkbaarheid van de regelingen);
- kengetallen met betrekking tot:
- solvabiliteit,
- netto schuldquote (met en zonder correctie doorleningen),
- structurele exploitatieruimte.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen in de voor 2016 vastgestelde begroting. In de nu voorliggende ontwerpbegroting 2017 zijn de gevraagde gegevens wel opgenomen met uitzondering van het EMU-saldo en een overzicht van het totale risicobedrag. Bij brief van 29 maart 2016, welke als bijlage bij dit voorstel is gevoegd, heeft het AB van Cocensus gemotiveerd waarom (nog) niet alle gevraagde gegevens zijn opgenomen.

b. Financiële beoordeling

Weerstandsvermogen:

De GR heeft zoals benoemd in beginsel geen eigen weerstandsvermogen. De deelnemende gemeenten staan garant en vormen een achtervang functie en voorts wordt gestuurd op een strak begrotingsregime. Vooralsnog is er – rekening houdende met de invulling van de efficiencytaakstelling – geen ruimte voor het vooraf ramen van toevoegingen aan de algemene reserve. Wel is afgesproken dat mogelijke rekeningresultaten hiervoor zullen worden aangewend.

Gemeentelijke bijdrage:

De bijdrage van Bergen voor 2017 is berekend op € 711.000,-. Na definitieve vaststelling van de begroting door het AB van Cocensus wordt voorgesteld het verschil van € 3.000,- bij te ramen in onze programmabegroting.

Meerjarenperspectief

Ook de meerjarenraming 2017-2021 is sluitend, waarbij de taakstellende bezuiniging van 2% voor 2017 en 2018 cumulatief is verwerkt in de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De bijdragen voor 2019, 2020 en 2021 zijn gelijkgesteld aan die voor 2018. In het meerjarenperspectief is beperkt rekening gehouden met nieuwe investeringen. In 2013 is er geïnvesteerd vanwege de uitbreiding van Cocensus, waardoor er in de periode 2017-2021 slechts beperkte vervangingsinvesteringen nodig zijn. Daarnaast zorgen daling van de formatie, vrijval van kapitaallasten en beperking van budgetten voor een overschot vanaf 2018. Het AB van Cocensus heeft het standpunt ingenomen dat het op dit moment te prematuur is om een besluit over de aanwending van dit mogelijke overschot te nemen.

Voorstel

Gelet op bovenstaande beoordeling wordt geen aanleiding gezien om het afgeven van een zienswijze op de ontwerpbegroting 2017 voor te stellen.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

De raad besluit:

- kennis te nemen van de jaarstukken 2015 en ontwerpbegroting 2017 van de GR Cocensus;
- geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting 2017 van de GR Cocensus.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- ☒ raadsbevoegdheid: zienswijze ontwerpbegroting 2017.
- ☒ kaderstellend:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling (GR) waarin elf gemeenten de heffing en invordering van belastingen hebben ondergebracht. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden in de gelegenheid gesteld gevoelens (wensen en bedenkingen) kenbaar te maken bij de ontwerpbegroting voor 2017.

Regionale samenwerking

- ☒ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling: GR Cocensus

Burgerparticipatie: nee, zonder overleg met adviseurs burgerparticipatie

Externe communicatie: ja, het dagelijks bestuur van Cocensus wordt schriftelijk in kennis gesteld van het door uw raad genomen besluit.

Extern overleg gevoerd met: Gemeente Langedijk, Alkmaar en Heerhugowaard

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Eigenlijk is er geen andere keuze om het doel te bereiken. Dat komt door het karakter van de Gemeenschappelijke regeling. De positie van het college binnen een GR is als volgt: Het college is gehouden aan het genomen besluit van het bestuur van een GR. Conform de GR is een meerderheidsbesluit voldoende om de begroting vast te stellen.

Tegen dit besluit kan in principe geen bezwaar worden gemaakt, omdat het gaat om een meerderheidsbesluit. De geschillencommissie van de GR behandelt alleen bezwaren die te maken hebben met de toepassing van de regeling.

Aangezien de begroting geen onderdeel uitmaakt van de GR zelf kan daar geen bezwaar tegen worden aangetekend. Artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen biedt de mogelijkheid om geschillen ter beslechting voor te leggen aan Gedeputeerde Staten. Dit artikel biedt in dit geval ook geen houvast voor het indienen van een bezwaar, omdat

enerzijds Gedeputeerde Staten alleen een uitspraak doet of in juridische zin de GR zelf goed is toegepast. Anderzijds is Gedeputeerde Staten voorstander van het zoveel als mogelijk oplossen van geschillen in eigen kring en wil slechts dienen als laatste remedie. Onder omstandigheden kan Gedeputeerde Staten nog wel een bemiddelende rol spelen bij de samenstelling van een geschillencommissie.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Na besluitvorming door uw raad wordt hierover gecommuniceerd met het dagelijks bestuur van de GR Cocensus middels bijgevoegde brief. Het dagelijks bestuur voegt alle ontvangen reacties en eventuele zienswijzen bij de begroting welke ter definitieve vaststelling aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

De bijdrage van Bergen voor 2017 wordt € 3.000,- hoger als gevolg van de ontwerpbegroting. Na definitieve vaststelling van de begroting door het AB van Cocensus wordt voorgesteld het verschil bij te ramen in onze programmabegroting.

De genoemde terugbetaling van € 11.000,- als gevolg van de jaarrekening 2015 wordt als begrotingswijziging opgenomen in de voorbereiding op de jaarrekening 2016.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? N.v.t.

Risico's

☒ open-einde regelingen: De GR heeft in beginsel geen eigen weerstandsvermogen. De deelnemende gemeenten staan garant en vormen een achtervang functie.

8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?

Reeds benoemd.

Bijlagen:

1. Jaarstukken 2015 inclusief accountantsverklaringen
2. Ontwerpbegroting 2017 inclusief kadernota en meerjarenperspectief 2017-2021
3. Toetsingskaders Gemeenschappelijke Regelingen
4. Brief: Reactie AB van Cocensus opname gevraagde gegevens
5. Raadsbesluit
6. Brief: Besluit om geen zienswijze in te dienen op de begroting 2017

Bergen, 19 april 2016

College van Bergen

M.J. Pothast
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester